

A

Hevesy György Általános Iskola

Pedagógiai Programja

TARTALOMJEGYZÉK

A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjára vonatkozó jogszabályi előírások	3. oldal
A köznevelési törvény alapján elkészített új pedagógiai program bevezetésének ütemezése	4. oldal
Az intézmény bemutatása	6. oldal
Iskolánk története	7. oldal
Pedagógiai alapelveink	9. oldal
Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	13. oldal
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16. oldal
Iskolai egészségnevelési program	23. oldal
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	25. oldal
Komplex intézményi mozgásprogram	27. oldal
Iskolai környezeti nevelési program	29. oldal
Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	32. oldal
A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	34. oldal
A pedagógusok helyi intézményi feladatai	58. oldal
A nevelő-oktató munka ellenőrzési rendszere	62. oldal
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	66. oldal
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	77. oldal
Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	80. oldal
Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	85. oldal
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	87. oldal
Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei	90. oldal
A Hevesy György Általános Iskola helyi tanterve	92. oldal
Óraszámok az alsó tagozaton 2013-2014. tanévtől felmenő rendszerben	94. oldal
Óraszámok a felső tagozaton 2013-2014. tanévtől felmenő rendszerben	96. oldal
SNI óraszámok	98. oldal
A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	100. oldal
A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzése és értékelése	101. oldal
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	113. oldal
A tanulók fizikai állapotának mérése	114. oldal

A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRA VONATKOZÓ
JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései;

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései;

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései;

Melléklet a 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelethez Nemzeti alaptanterv 1. rész: Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása és szabályozási szintjei: I.2. A NAT, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás;

A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY ALAPJÁN ELKÉSZÍTETT ÚJ PEDAGÓGIAI PROGRAM BEVEZETÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE

Az elkövetkező években az általános iskolákban a nevelő-oktató munka két pedagógiai program és két helyi tanterv szerint folyik majd, hiszen

- a köznevelési törvény előírása szerint az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be,
- illetve a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a 2012-ben kiadott NAT 2013. szeptember 1-jén az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.

Ezért 2013. szeptember 1-jétől:

- az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a most felülvizsgált és módosított pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik majd;
- míg a többi évfolyamon a jelenleg is hatályos pedagógiai program és helyi tanterv szerint kell majd megszervezniük nevelő-oktató munkájukat.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázatban foglaltuk össze:

TANÉV	ÉVFOLYAM											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
<i>2013-2014</i>	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007
<i>2014-2015</i>	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007
<i>2015-2016</i>	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007
<i>2016-2017</i>	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- **2007** = a 2007-ben felülvizsgált és módosított NAT (202/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról) alapján elfogadott – jelenleg is használt – pedagógiai program és helyi tanterv.
- **2013** = a 2013. március 31-ig felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013. szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

A Pedagógiai Program, a Szervezeti- és Működési Szabályzat, illetve a Házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál.

Mottó: "Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."
(Szent-Györgyi Albert)

ISKOLÁNKRÓL

Az intézmény bemutatása

Jogi státusz

Az iskola neve: **Turai Hevesy György Általános Iskola**

Székhelye: **2194 Tura, Hevesy utca 1.**

Telefon: **06 28 / 580-220**

Fax: **06 28/580-221**

E-mail: hevesyiskola.tura@gmail.com

Honlap: www.hevesyiskola.hu

OM azonosítója: **032381**

Telephelyei:

Tabán úti iskola: **2194 Tura, Tabán út 43.**

Telefon: **06 28 / 466-045**

Park úti iskola: **2194 Tura, Park út 38.**

Telefon: **06 28 / 466-025**

Iskola utcai iskola: **2194 Tura, Iskola utca 5.**

Telefon: **06 28 / 466-009**

Iskolánk története

Tura középkori, törökkori iskolatörténetének nincsenek fennmaradt dokumentumai. Az 1686-os török megszállás alóli felszabadító háború után visszaköltözött lakosság folyamatosan szaporodott és gyarapodott.

A helyiek kérésére – a História Domus adatai szerint – 1702-ben küldött a váci püspök papot és tanítót a faluba; az utóbbi nevét nem tudjuk.

A legelső, már tanítás céljára is készült épület a Tabán úti ún. „kántoriskola”, ahol a kántortanító lakásán kívül egy tanterem is volt. Minden bizonnyal itt dolgozott az első ismert nevű pedagógus (Zsámboki István 1716), akit a tanítódinasztiát alapító Murányi János követett.

Az egy teremben 40-60 gyerek zsúfolódott össze és osztatlan oktatás folyt. Nagyjából ez maradt a helyzet a 20. század elejéig, holott több iskolaépület is épült, de közben a tanulók létszáma is nőtt a község lakóinak gyarapodása következtében. 1804-ben építettek először új tantermet, majd különálló épülettel bővítették a Tabán úti intézményt (1883). 1913-ban már 800 gyerek tanult 8 osztályban az egyház által fenntartott iskolában. Ekkor nyílt meg a Községi Elemi Népiskola (igazgató: Lakó Károly) is, egy osztállyal (Kaszinó iskola), amit 1927-ben bővítettek a Zsámboki úti telepen egy új épülettel a Klebelsberg-kurzus idején.

A katolikus és a községi népiskola között egészséges rivalizálás kezdődött, mely csak az államosítás, az iskolák összeolvasztása után szűnt meg. Időközben, 1929.szeptemberében, polgári iskola indult 30 tanulóval Nagy Lajos irányítása alatt, mely a környékbeli tanulók igényeit is szolgálta, és 1936-ig működött. 1945-ben rövid ideig újraindult Porpáczy István igazgatásával.

Az uradalom harasztpusztai tanyaközpontjában is nyitottak iskolát 1929-ben a helyi gyerekeknek, mely szintén az államosításig működött.

A 2. világháború után a felső tagozat a Schossberger báró által 1882-ben épített kastélyba költözött. Ekkor már négy párhuzamos osztályba mintegy ezer tanuló járt. Az épületet, annak rossz állapota miatt, 1973-ban hagyták el. Ezt lehetővé tette a Köztársaság úton megépült új iskola, ahol – igaz szűkösen –, elfért az egész felső tagozat.

Közben minőségi változás is történt: 1963-ban Mezőgazdasági Szakközépiskola indult, melynek két év múlva egy öt tantermes épületet emeltek- jelentős társadalmi munkával-, a kastélypark sarkában. Az intézményt, annak 1973-as megszűnéséig Kardoss Imre igazgatta, aki majd harminc évig vezette ezután az általános iskolát.

Jelentős kulturális, művészeti és sporttevékenység folyt, folyik a turai iskolában. Kovács László, Sára Ferenc és Fekete László énekkarai megyei és országos helyezéseket értek el. Pataki Tibor és a Kálna házaspár rajzosai külföldi és hazai pályázatokon értek el sikereket. Megyei és országos versenyek, olimpiák győztesei, helyezettei voltak Várkonyi József, Varju Mihályné, Köles Ferenc, Lendvai Márton atlétái, tornászai, kézilabdázói. 1964-től Takács Pál szervezésében Galga Expedíció néven szülőföldkutató mozgalom (nyaranként tábor) indult és dolgozik mindmáig.

Több jelentős hagyomány jellemzi a turai iskolát. A farsangi jelmezes multság, vetélkedők, tanulmányi és alsós körzeti mesemondó versenyek mellett a legfontosabb az a kitüntetési rendszer, mellyel évről-évre elismerik a tanulásban, közösségi, sport és

kulturális munkában legjobban teljesítőket. Az utóbbi időben kiteljesedett a környezetvédő tevékenység is.

2000. október 13-án a turai általános iskola felvette a Nobel-díjas Hevesy György nevét. A világhírű kémikus, a radioaktív nyomjelzés Nobel-díjas felfedezője gyermek - és ifjú korában sokat tartózkodott a turai kastélyban, hiszen édesanyja révén a Schossberger család tagja volt.

Írni kellett volna még a sok-sok szakkörről, a nyári táborokról, a túrákról, a felnőttoktatásról, de most csak ennyi - dióhéjban - a turai iskolák története. Aki többet, részleteket is szeretne megtudni, elolvashatja Cserhádi István – Szarvas László : „A turai iskolák története” című könyvét (2002).

NEVELÉSI PROGRAM

PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Hevesy György Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk.
- Figyelembe vesszük, hogy minden egyes ember meg nem ismételt, pótolhatatlan, senki mással nem helyettesíthető személyiség, akit ezért a minőségért megillet a tisztelet és a megbecsülés. Ebből következően támogatjuk a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatását.
- Az ember közösségi lény is, ezért a fiatalokat a felelős állampolgári létre, egymásért vállalt felelősségre, a család, a munka szeretetére és megbecsülésére kell nevelni.
- Az ember része a természetnek. Korunk egyik legsúlyosabb válsága az ember és a környezet megromlott viszonya. Kötelességünk a természettel szembeni szerénységre, alázatra nevelés.
- Az ember biológiai és szellemi lény. Ezért iskolánk az értelem fejlesztésével, az oktatással együtt a nevelést, az érzelmi és akarati élet formálását is alapvető feladatának tekinti, csak úgy, mint a testi nevelést.
- Az ember fejlődő lény, ezért legfontosabb feladatunk a személyiség fejlesztése, adottságainak kibontakoztatása.
- Az embert sikerek és kudarcok egyaránt érik, meg kell tanulnia ezeket megélni, elviselni és feldolgozni. Az ember személyisége azonban soha sincs készen. Nem lehet ezért kizárólagos cél a siker. A gyerekeket meg kell tanítani arra, hogy az ember több annál, mint amit elér/elérhet az életben.
- A gyermeket meg kell tanítani a kudarcok, sikertelenségek helyes kezelésére, esetleges indulatainak fékezésére, az agresszió kiküszöbölése érdekében.
- A gyerekeket bevonjuk iskolai szabadidős tevékenységük megszervezésébe.
- A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük.

- Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, erkölcsi elvárásainkat, így tudhatják, mit várunk el tőlük.

Összefoglalva, az elvárások a következők:

- belső igény a szépre, a jóra és az igazra,
  - mindenki tanuláshoz-, fejlődéshez való jogának tiszteletben tartása,
  - tiszteletteljes, szép beszéd a tanárokkal, a társakkal egyaránt,
  - mindenki testi, lelki egészségének fejlesztése,
  - alapos, rendszeres, pontos munka,
  - a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
  - a Házirend felelős betartása.
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
  - A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adásvágy és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető, személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell! Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.
  - A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. A tanár élete összhangban kell, hogy álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és kollégák felé. Konfliktusait emberi módon kezelje.
  - Az iskola életében korrekt emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
    - tanuló és tanuló,
    - tanuló és nevelő,
    - szülő és nevelő,
    - nevelő és nevelő között.
2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világgépük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,

- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
  - segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
  - törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
  - szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápolott kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:
- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
  - igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
  - ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található óvodákkal, közművelődési intézménnyel, az aszódi tankerület iskoláival,
  - nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.
- Ennek érdekében
- biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képességkibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.
5. Eseményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
- humánus,
  - erkölcsös,
  - fegyelmezett,
  - művelt,
  - kötelességtudó,
  - érdeklődő, nyitott,
  - kreatív, alkotó,
  - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
  - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
  - gyakorlatias,
  - képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
  - jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),

- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait tiszteli, megbecsüli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy e tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Ehhez a célhoz kívánjuk megadni az alapokat azzal, hogy önmagukat, társadalmi és természeti környezetüket, azok kölcsönhatásait jól ismerő és értő tanítványokat nevelünk. Segítünk abban, hogy mindenki képességeinek megfelelő középiskolát, szakmai képzést találjon, ahol a számára kedvező tevékenység által gazdagíthatja tovább személyiségét és közösségét.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé, és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak,

jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat. - Beszélgetés.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normák-

---

	- A tanulók önálló elemző munkája.	ról. - Vita.
--	------------------------------------	-----------------

Nevelő és oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha

- a szülők többsége a nevelő-oktató munkát eredményesnek tartja,
- a tanulóink döntő hányada szeret iskolánkba járni,
- a hagyományos tanulmányi és sportversenyeken eredményesen szerepelnek diákjaink,
- középiskolai központi felvételi vizsgákon diákjaink eredményesen szerepelnek,
- a kompetenciamérések eredményei a városi átlagot elérik.
- A kritériumok teljesítését statisztikai adatokkal, felmérésekkel kell ellenőrizni 2-3 évente.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Ennek érdekében az egész intézményben összehangolt nevelői munkára van szükség.

A személyiségfejlesztés nem egy elkülönülő tanóra feladata, hanem komplex, egész, minden cselekedetünkkel, minden tanórán, és minden más iskolai foglalkozáson a tanulóink személyiségét szeretnénk fejleszteni.

Tehát a személyiségfejlesztés általános nevelési feladat, amely a tanuló életkori és egyéni jellemzőinek megismerése alapján, tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel történik, amely az iskolai nevelési-oktatási célokból közvetlenül következik.

Az óvodával ápolt jó kapcsolatnak köszönhetően az elsős tanító a beiratkozott gyermekekről információkkal rendelkezik. Az óvodával való együttműködésünk hozzájárul ahhoz, hogy az első napoktól kezdve tudomásunk legyen az egyéni adottságokról, a várható nehézségekről. Figyelembe vesszük a szociális háttérrel, a kulturális indíttatást. Együttműködünk a családdal, hogy minél pontosabb képet kapjunk a tanuló fejlődéséről.

Biztosítjuk az egyéni haladási tempót, ahol szükséges, szervezünk fejlesztő foglalkozást, korrepetálást, felzárkóztatást, illetve szakemberhez irányítjuk a családot (orvos, nevelési tanácsadó, családsegítő, tanulási képességvizsgáló). A tehetséges, jó képességű tanulót is differenciált, egyéni bánásmódban részesítjük.

Az alsó tagozatban fokozatosan kialakítjuk a helyes tanulási szokásokat. Teret adunk a mozgás iránti igénynek, a játéknak. Értékelésnél figyelembe vesszük az egyéni képességeket. A felső tagozatban egyre inkább előtérbe kerül az önismeret fejlesztése. Az 5-6. évfolyamos diákok gondolkodása erősen kötődik az érzékeléshez, tapasztaláshoz. A 7-8. évfolyamos tanulók fogékonyabbak az absztrakcióra, az analitikus gondolkodásra.

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat háttérbe szorítani. A nevelő előtt mindig ott lebeg egy személyiségideál, amit igyekszik mind jobban megközelíteni diákjaival a nevelés során. Természetesen ez az ideál diákonként más és más. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontakoztatni. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden kornak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékeny, harmonikus személyiség kialakításának nélkülözhetetlen feltétele a belső harmónia, az egészséges lelki élet fejlesztése.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása:

- a megbízhatóság, az őszinteség, a becsületesség, a tisztesség;
- a felelősségvállalás, együttérzés másokkal, a „másság” elfogadása.
- A konfliktuskezelés készségének fejlesztése, kudarcűrész.
- Mások tulajdonának tiszteletben tartása,
- önismeretre törekvés, az önnevelés igénye, önmagunk vállalása.
- A társadalmi együttélés – a viselkedésbeli kulturáltság: udvariasság, illem, figyelmesség, segítőkészség, tisztelet, tolerancia a társak és felnőttek iránt, a család, a szülők szeretete, tisztelete.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

2. A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. A problémamegoldó (értelmes, kreatív, kritikai) gondolkodás kialakítása, fejlesztése. Az információ értelmezése és feldolgozása (az adatok minőségi szűrése).

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akaratni nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti öntudat, hazafias nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.
- Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

7. A tanulók állampolgárságra, demokráciára nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.
- A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is.
- Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.
- A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan tá-

mogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

- Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

8. A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók esztétikai nevelése

Feladata: A szépség iránti fogékonyság kialakítása, az ízlés fejlesztése. Az emberi környezet esztétikumára iránti igény felébresztése. A szabatos fogalmazás, a szépírás, az igényes és gondos munka kialakításának fejlesztése. Öltözetük gondozásához, megbecsüléséhez és védelméhez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. Az öltözködés, az ápoltság fontossága, a jó megjelenés ízléses és egyszerű formáinak kialakítása.

10. A tanulók környezettudatos nevelése

Feladata: A tanulók megtanítása a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre. A környezetkultúra kialakítása, a környezet okos és mértéktartó igénybevétele, a védelem és fejlesztés egysége. A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

- A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.
- Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.
- Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életterületül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.
- A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos okta-

tásszervezési módszerek területének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

11. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

Tudatosítanunk kell a tanulóknál, hogy egyik legfőbb értékünk az egészség, fontos annak védelme, ápolása. E folyamatban lényeges szerepet kap a helyes táplálkozás- és mozgáskultúra kialakítása, az egészségkárosító tényezők elutasítása, a megelőzés fontosságának felismerése. A mentálhigiénés problémák kezelése és megoldása, a családi értékek megőrzésére való törekvés a tanulók fejlesztésének állandó elemei. A nevelés lehetőséget nyújt a testi képességek fejlesztésén túl a lelki élet alakítására, jellemformálásra, akarat-erő, küzdeni tudás fejlesztésére, a helyes önértékelésre, a kudarcélmény leküzdésére. Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.

- Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől.
- A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket.
- A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.
- A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

12. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
- Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.
- A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

13. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.

A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszerzésére, tudatos alakítására.

A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

14. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni,

hogy képessé váljak érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

15. Családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező áttrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe.

A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.

Feladata: Tudatosítani kell a tanulóknak a családi munkamegosztás szükségességét, a családi hagyományok, ünnepek ápolásának fontosságát, a szülők iránti szeretetet, az egymás iránti tolerancia, felelősségtudat fontosságát. Az iskolában foglalkozni kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységei:

- A tanulók korszerű ismereteket és az azok gyakorlásához szükséges készségeket, jártasságokat szerezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében:
  - az életkorral járó biológiai, pszicho-higiénés tennivalókat,
  - az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait,
  - a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét,
  - az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát,
  - az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás),
  - a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepe a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében,
  - a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódra készítő tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
- Annak tudatosítása a tanulóknak, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének.
- A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknak az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része.
- A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.
- Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek keretében – foglalkoznak az egészségmegőrzés szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a táplálkozás kérdéseivel,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztása, a dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
  - a nemi fejlődés területén.

2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
  - testnevelés órák;
  - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
  - az iskolai sportkör foglalkozásai;
  - tömegsport foglalkozások.
- b) a helyi tantervben szereplő környezetismeret, biológia, technika tantárgyak tananyagai
- c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- d) évente egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, fogápolással, elsősegélynyújtással, drog-prevencióval, serdülőkori mentálhigiénés témával foglalkozó egy projektnap (téma nap) szervezése az alsó, felső és egy projekthét (téma hét) szervezése a felső tagozatos tanulók számára;
- e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
  - szakkörök;
  - minden tanévben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
- f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele
  - évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- tanulóinknak elsősegély-nyújtással kapcsolatos programot szervezünk iskolánkban;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPIS-MERETEK
környezetismeret	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - mérgezések - égési sérülések - szén-monoxid-mérgezés
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás- és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid-mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés
technika	<ul style="list-style-type: none"> - elemi elsősegélynyújtás

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset során, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a 7. évfolyamos tanulóknak.

KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái dominálnak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbélebb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. Iskolánkban a környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- ökológiai lábnyom.

2. Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésére irányuló igényt és akaratot;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket,
- projektmunkák megszervezését és elterjesztését a programjaink során.

3. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a környezet fogalmával,
  - a földi rendszer egységével,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

4. A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás, analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, médiahasználat;
- konfliktuskezelés - és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

5. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának minden tanórai és tanórán kívüli feladata.**6. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:**

- a) a helyi tantervben szereplő környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, kémia, fizika, technika, egészségtan tantárgyak tananyagai; a helyi tantervben minden tantárgy esetében azonosíthatóak a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek;
- b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- c) a környezeti nevelési feladatok összehangolása a szakmai munkaközösségek szintjén;
- d) az ökoiskolai kritériumrendszer teljesítése az éves munkaterv alapján;
- e) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
  - minden tanévben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre, a környezeti értékek felfedezésére;
  - az ökoiskola működését támogató DÖNK rendezvények;
  - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése valamely nevezetes nap alkalmából az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
  - zöldfelületek kialakítása és gondozása az iskola területén, az iskolai szobanövények ápolása, gondozása;
  - az iskola dekorációjának összhangja a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával;
  - „Madárbarát- kert” cím megtartása a feladatok teljesítésével;
  - évente elem- és papírgyűjtés;
  - a szelektív hulladékgyűjtés folyamatos működése iskolánkban.

7. Környezetvédelmi jeles napok

Az iskolánkban hagyományosan a következő jeles napokról tartunk megemlékezéseket, témanapokat az éves munkatervük alapján.

Október 4.	- Állatok Világnapja
Március 22.	- A Víz Világnapja
Április 22.	- A Föld Napja
Május 10.	- Madarak és Fák Napja

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Célunk, hogy a tanuló:

- fogadja el a közösség szabályait,
- közösségi magatartását jellemezze az együttműködés, szolidaritás, empátia, humánus, a másra elfogadása,
- kapcsolataiban megbízható, becsületes, szavahihető legyen.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai, tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásáig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenység-

gekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják:

- a) a tanulók motiválását,
  - b) a tanulói aktivitás biztosítását
  - c) a differenciálást.
- a) A motiválás célja, hogy a gyermekeket tanulásra ösztönözzük, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenységét, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

A tanulási tevékenységekben a nyitottságra, fogékonyságra, kreativitásra szoktatjuk a gyerekeket. E munka során ismereteket szereznek, és megtanulják a megszerzett ismeretek sikeres alkalmazását.

A tanítási-tanulási tevékenység közben betartjuk a szemléletesség, fokozatosság elvét, cselekedtetjük a gyerekeket, önállóságra neveljük őket.

A tudás – mint érték és munka – elfogadására, tiszteletére, megbecsülésére nevelünk. Törekszünk az ismeretek megszerzése iránti természetes érdeklődés egyre tudatosabbá tételére. Pozitív érzelmeket ébresztünk a tantárgyi ismeretek, morális tudnivalók iránt. Az ismeretek sokoldalú, a gyakorlat és az elmélet felől történő megközelítését egyaránt segítjük. A tapasztalatszerzéstől a tudatos alkalmazásig a tanulók aktív részvételét, cselekedtetését tartjuk szem előtt. Megláttatjuk az összefüggéseket, felismertetjük a transzformációs lehetőségeket.

A tantárgyi ismeretek elsajátításának legfontosabb színtere a tanulási óra. A tanulók aktív részvétele elengedhetetlen feltétele az ismeretátadási és befogadási folyamatnak.

A tanórán kívüli ismeretszerzésben az önállóság dominál. Fő célja: a tanítási órán szerzett ismeretek gyakorlása, kiegészítése, új szempontból való megközelítése, megtanulása.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Meg kell tanítania:

- hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;
- hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;
- hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.

Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás általunk ajánlott lépései:

- az előző anyagrészt átismétlése, a kapcsolódó ismeretek felelevenítése
- a tanári magyarázat visszaidézése
- a vázlat átnézése
- a tankönyv anyagának feldolgozása
- a szabályok, törvények, összefüggések megkeresése, megjegyzése
- a tanultak visszaadása, alkalmazása, írásbeli feladatok megoldása
- az ismeretek bővítése, kiegészítése egyéni vagy szervezett ismeretszerzés útján

Ajánlott tanulási sorrend:

- a legkönnyebbtől vagy legkedvesebbtől haladás a legnehezebb felé
- az írásbeli elkészítését a szóbeli tanulás előzze meg.

A tanítási - tanulási tevékenységek köre korcsoportonként

1-2. évfolyam

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befoga-

dása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- a tanulók fokozatos átvezetése az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- a tanulók érdeklődésének felkeltése a tanulás iránt, figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is,
- a pedagógus - gyerek kötődés kialakítása, az együttműködés gyakorlása,
- az iskolai szokásrendszer megismerése, megfigyelése, gyakorlása,
- a közösség, a környezet iránti figyelem felkeltése,
- tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére a tanulás folyamatában,
- az életkori sajátosságoknak megfelelő játékos tevékenységeken keresztül formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása,
- fokozatosság elvének betartása és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazása,
- minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása,
- lehetőség biztosítása a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására,
- a munkamegosztás kialakítása a közösségen belül,
- az énkép fejlesztése, önbizalom, magabiztosság, önállóság kialakítása,
- az olvasási-, írás- és számolási készség megalapozása,
- a beszédkészség fejlesztése,
- a tanulás iránti természetes érdeklődés megtartása, növelése,
- a tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése,
- a taneszközök használata segítséggel, irányítással,
- a helyes tanulási szokások kialakítása, gyakorlása,
- az élővilág felfedezése, szeretete, gondozása,
- a kötelességtudat, a munkafegyelem megalapozása,
- a logikai, a kreatív gondolkodás fejlesztése,
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.

A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).

A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.

Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

3-4 évfolyam

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok:

- az énkép, önbizalom, bátorság a közösségben,
- a felelősségérzet, kötelességtudat fejlesztése,
- az ellenőrzés rendszeres gyakorlata,
- egyszerű következtetések megfogalmazása,
- részleges önállóság a munkavégzésben,
- az olvasási-, írás-és számolási készség fejlesztése,
- a szóbeli-és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése,
- a tanulási módszerek megismerése, gyakorlása (vázlatkészítés),
- a könyvtárhasználat iránti érdeklődés felkeltése,
- angol vagy német nyelv tanulása,
- a logikai gondolkodás fejlesztése,
- a szűkebb környezet élővilágának alaposabb megismerése, gondozása
- az önálló tanulás képességének kialakítása,
- a tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése,
- a figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése,
- a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével a felelősségtudat, a kitartás, az önállóság fejlesztése, a reális önértékelés megalapozása,
- szabályok közvetítése a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanuláshoz, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez,
- a stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább. E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együtműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri ki-próbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

5-6. évfolyam

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását.

Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között ki-tüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társada-

lom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához gyakorlati jellegű oktatással kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok),
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban, a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcs-tan tantárgy terén,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Az oktatási-nevelési stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont:

- az életkori jellemzők figyelembevétele,
- az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az énkép megismerési folyamatának kezdetei,
- önállóság, szolidaritás, tolerancia, az értékhez való igazodás,
- a közösséggel való együttműködés, érdeklődés és részvétel,
- az ok – okozati összefüggések meglátása, megfogalmazása,
- lényegkiemelés segítségével,
- vitakészség kialakítása, érvek, ellenérvek felsorakoztatása,
- önálló kutatómunka, könyvtárhasználat bevezetése,
- hatékony tanulási módszerek kiválasztása,

- az érdeklődésnek megfelelő tanulmányi irányultság megválasztása,
- összefüggő, logikusan felépített feleletre való előkészítés,
- a helyesírási készség fejlesztése,
- munka a számítógéppel

7-8. évfolyam

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra.

- az egyéniség tudatos vállalása, a kialakuló személyiségjegyek korrekciója,
- egyéni és közösségi felelősség átérzése,
- a lényegkiemelés gyakorlása, vázlatírás, jegyzetelés,
- a közösséggel való együttműködés,
- önállóság,
- az értékteremtésben való tudatos részvétel,
- a munka tisztelete, megbecsülése, megbízható elvégzése,
- vitakészség fejlesztése, érvek, ellenérvek felsorakoztatása.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekesítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- Az angol vagy a német nyelv képesség szerinti csoportbontásban való tanulása (létszámtól függően).
- A nem órakeretben tanult idegen nyelvből lehetőséget adunk az évfolyamnak megfelelő tartalmú osztályozóvizsga letételéhez.
- A 7-8. évfolyamon a matematika tanítása képesség szerinti csoportokban (gyenge – közepes – jó) folyik. A csoportokba a tanulók az elért teljesítményük alapján kerülnek beosztásra. Ezek a csoportok átjárhatóak. A tanuló elért eredménye alapján más csoportba is kerülhet.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai és művészeti kompetenciák

A kulcskompetenciák fejlesztése pedagógiai munkánk alapvető pillére, amelyek eredményességét az országos és a belső mérések segítségével követjük, a megismert adatok alapján tervezzük a további fejlesztést.

Kulcs-kompetencia	Értelmezése	Szükséges ismeretek	Képességek	Pozitív attitűd
Anyanyelvi kommunikáció	Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban	- megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete, - a szóbeli kap-	- különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban tudjanak kommunikálni, -a kommunikációt figyelemmel	- törekvés a kritikus és építő jellegű párbeszédre - az esztétikai minőség tisztelete - mások megismerésének az igénye

	és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben	csolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegeknek, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismerete	Kísérni és alakítani, - különféle típusú szövegek megkülönböztetése, feldolgozása, - képesség különböző segédeszközök használatára, - saját szóbeli és írásbeli érveit képes legyen a helyzetnek megfelelően meggyőzően megfogalmazni és kifejezni	- a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentősége
Idegen nyelvi kommunikáció	Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. A Közös Európai Nyelvi Referencia-keret (KER) sze-	- szókincs ismerete - funkcionális nyelvtan ismerete - szóbeli interakciók főbb típusai - nyelvi stílusok ismerete - nyelvek kulturális vonatkozásai	- szóbeli üzenetek megértése - beszélgetések kezdeményezése, folytatása és lezárása - szövegolvasás, szövegértés és szövegalkotás - segédeszközök megfelelő használata - az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítása	- más nemzetek megismerésének igénye - nyitottság más kultúrákkal szemben - kommunikáció-ral való igény - nemzeti értékeink, hagyományaink megismertetésének igénye

	rinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.			
Matematikai kompetencia	A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.	- a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismerete, - a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók megértése alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján	- alapvető matematikai elvek és folyamatok alkalmazása az Ismeretszerzésben és a problémák megoldásában - érvek láncolatának követése, értékelése, - eredmények matematikai úton való indoklása - a matematikai bizonyítás megértése - kommunikálás a matematika nyelvén - a megfelelő segédeszközök alkalmazása	- az igazság tisztelete - a dolgok logikus okának és érvényességének keresése matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
Természettudományos kompetencia	A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent	- A természeti világ alapelveinek, az alapvető	-Természettudományos- és műszaki műveltség moz-	- kritikus és kíváncsi attitűd, - etikai kérdések

	<p>arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló, kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.</p> <p>A természettudományos nevelés és oktatás terén a témanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a</p>	<p>tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete.</p> <p>-Az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében.</p> <p>rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában</p>	<p>gósítása,</p> <p>- a tudás gyakorlatias alkalmazása új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a természettudományos - és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában.</p> <p>Kritikusság az áltudományos és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben.</p> <p>- Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében.</p>	<p>iránti érdeklődés,</p> <p>- a biztonság és a fenntarthatóság tisztelete</p> <p>bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe</p>
--	--	--	--	---

	<p>természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.</p> <p>Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés területén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatosága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.</p>			
Digitális kompetencia	<p>A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.</p>	<p>- Az információs társadalmi technológiák (IST) szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti. - Főbb számítógépes alkalmazások: szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információátvitel-kezelés, az internet, az elektronikus kommunikáció. Ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, IST interaktív használatához kapcsolódó</p>	<p>- Információ megkeresése, összegyűjtése, feldolgozása, - kritikus alkalmazása, - a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetése, - komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, - az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, - az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.</p>	<p>kritikusság, megfontoltság az elérhető információk terén, e-kommunikáció, NETIKETT</p>

		etikai elveket.		
Hatékony önálló tanulás	<p>A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénilig és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.</p> <p>A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, ott-hon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ismeretek a tanulóhoz szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. - Az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, - képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/ támogatást. 	<ul style="list-style-type: none"> - Írás, olvasás, számolás, az IST-eszközök használata. - Saját tanulási stratégia kialakítása, - a motiváció folyamatos fenntartása, - a figyelem összpontosítása, - a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegetése. <p>Képesség a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására, saját munkája értékelésére, tanács, információ és támogatás kérésére.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tanulás iránti motiváció - korábbi tanulási tapasztalatok felhasználása - új tanulási lehetőségek felkutatása - a tanultak széles körben való alkalmazása
Szociális és állampolgári kompetencia	<p>A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. A</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ismeretek a fizikai és mentális egészségre vonatkozóan, - az egészséges életvitel szerepe, - normatadat, - a magatartási szabályok 	<ul style="list-style-type: none"> - hatékony kommunikáció - empátia - a stressz és a frusztráció kezelése - hatékony együttműködés a közügyekben - a problémák 	<ul style="list-style-type: none"> - együttműködés - magabiztosság - integritás - a sokféleség elismerése - a személyes előítéletek leküzdése - kompromisszumra

	<p>közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és a szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.</p>	<p>megértése, -a nemek közti egyenlőség, - megkülönböztetés-mentesség, -a demokrácia, az állampolgárság fogalmának, az állampolgári jogoknak az ismerete, - nemzeti, európai és a világtörténelem fő eseményeinek, a politikai mozgalmak céljainak ismerete, - az európai integráció ismerete - az Európai Unió értékeinek ismerete, az európai sokféleség és kulturális identitás tudatosítása a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalakuló magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberiségünk ellen</p>	<p>megoldása iránti szolidaritás, érdeklődés - a döntések kritikus és kreatív elemzése, - részvétel a döntéshozatalban</p>	<p>való törekvés - az emberi jogok tisztelete, - a településhez, az országhoz, Európához tartozás, -a részvétel iránti nyitottság, - felelősségérzet, -a közösségi összetartozás, - demokratikus elvek</p>
--	---	---	--	--

<p>Kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia</p>	<p>A kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálatos lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.</p>	<p>- személyes vagy szakmai/üzleti tevékenységhez illeszhető lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése, - a gazdaság működésének átfogóbb megértése, a pénz világában való tájékozódás, - a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete</p>	<p>Tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, együttműködés, felelősségvállalás, kockázatfelmérés, elemzés, kommunikálás, tapasztalatok értékelése, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.</p>	<p>- függetlenség - kreativitás - innováció - célok elérését segítő motiváció, elhatározottság</p>
<p>Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség</p>	<p>Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvén, mind a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek,</p>	<p>-a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítása - főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismerete</p>	<p>- művészi önkifejezés - műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása</p>	<p>- nyitottság a művészi kifejezés sokfélesége iránt - az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság</p>

	<p>terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.</p> <p>A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.</p>			
--	--	--	--	--

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **nevelési területek fejlesztése** áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (bent a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálnak
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája

8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

Az intézményben szakszerű helyettesítésnek számít, ha a pedagógusok a tanórán az alábbi kompetenciákat fejlesztik, bármely tantárgy keretében:

- matematikai-logikai,
- szövegértés-szövegalkotási,
- idegen nyelvi,
- informatikai és médiahasználati,
- szociális életviteli és környezeti.

Nem szakrendszerű oktatás 5. és 6. évfolyamon:

A magyar nyelv és irodalom tantárgy keretein belül heti 1 órában végzünk alapozó képességfejlesztést a két évfolyamon, amelyben a figyelem, emlékezet, problémamegoldó gondolkodás kap kiemelt szerepet.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanulás-tanítás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A belső motiváció erősítése a tanulóknál, a tudás értéként kezelése.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása nélkülözhetetlen a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tevékenységek segítik a tanítási órákon kívül:

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat az iskola névadójának, Hevesy György emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés október 12-én a névadás emléknapjáról, a különféle iskolai, Hevesy Györgyhez kapcsolódó rendezvények megszervezése.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: Hevesy György születése, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.

b) **Diákönkormányzat** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

c) **Napközis tevékenység** A napközi feladata a szabadidő hasznos eltöltése, a tanítási órákra való felkészülés. A napközi sajátos munkarendjével, tevékenységével a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztését szolgálja, ezért hangsúlyt helyezünk a foglalkozások tartalmára, élményszerűségére.

A napköziben végzett munka komplexitása megkívánja a pedagógusok összehangolt munkakapcsolatát, közöttük az információáramlás folytonosságát.

A napközis tevékenység legfontosabb jellemzői:

- a tanítási idő utáni regenerálódás, szellemi és fizikai felfrissülés biztosítása,
- az önfelelt egyéni és csoportos játékok feltételeinek mindennapi megteremtése,
- a gyerekek egymáshoz való fokozott alkalmazkodásának segítése,
- a közösségi szokások betartására, az azokhoz való alkalmazkodásra nevelés,
- az önállóságra való törekvés támogatása a tanulásban, a feladatok végzésében,
- szabadidős foglalkozások keretében az érdeklődés és többlet ismeretszerzési igény kielégítése, tehetséggondozás,
- kulturált étkezési szokások kialakítása és betartása.

Iskolánkban az alsó tagozaton az igények alapján napközis csoportok működnek.

- d) **Tanulószoza** A felső tagozaton az igények alapján tanulószoza működik. A rendszeres napi három óra foglalkozás célja a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek felzárkóztatása, korrepetálása, de ez eszköze lehet a tehetséggondozásnak is.
Az évközi tanítási szünetekben és a tanítás nélküli munkanapokon összevont napközis csoport üzemel (1-8. évfolyamok), ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.
- e) **Diákétkeztetés** A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az önkormányzat által megállapított étkezési térítési díjakat az önkormányzat által meghatározott módon kell befizetni.
- f) **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, a 8. évfolyamon felvételi előkészítők segítik.

Felzárkóztató programok:

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős, a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén.

Az esélyegyenlőség megteremtése e téren is fontos feladat.

A személyes törődésnek, beszélgetéseknek van nagy szerepük a mentális, a viselkedésmódbeli lemaradások leküzdésében.

A felzárkóztatás komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatoságot kívánó pedagógiai tevékenység. A lemaradás fokának és okainak feltárással kezdődik minden esetben, cél a hiányosságok leküzdéséhez vezető legmegfelelőbb módszer kiválasztása, ami nagy körültekintést igényel.

A tanórai differenciált foglalkoztatás és a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások egyaránt alkalmas színterei a lemaradó tanulók felzárkóztatásának.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 felzárkóztató órát (korrepetálást) szervezünk osztályonként.

Minden esetben az osztálytanító kötelezheti a tanulót a korrepetálásokon való részvételre.

A tanuló korrepetálásra kötelezhető, ha:

- az aktuális tananyag ismeretében alapvető hiányosságai vannak,
- hosszabb hiányzás után a tananyag pótlása érdekében a tananyag elsajátításához az átlagosnál több segítséget igényel.

A felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével-, minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon - a köznevelési törvény előírása alapján -, heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,

- akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredménytelen felkészülése ezt szükségessé teszi,
- akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

A 8. évfolyamon az első félévben a továbbtanulás, a középiskolai felvételi elősegítésére a tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk heti 1 órában magyar nyelv és irodalom, matematika és idegen nyelv tantárgyakból.

A tanulószoba felső tagozatos tanulónak biztosít lehetőséget a délutáni tanulásra az iskolában, és egyben személyre szóló egyéni felzárkóztatást is.

Alkalmanként tanulószobára kötelezheti a szaktanár -szülői beleegyezéssel- a felső tagozatos tanulót abban az esetben, ha sorozatosan nem készíti el házi feladatát, illetve nem tanul az adott tantárgyból.

Tehetséggondozás:

Iskolánk szorgalmazza a tanulók szellemi képességeinek fejlesztését. Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget tehetségének kibontakoztatására. A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok megfelelő terhelést kapjanak. Ez differenciált tanórai foglalkozás mellett, szakkörökön, különböző szintű tantárgyi versenyeken, levelező-versenyeken való részvétellel, a versenyekre történő felkészítő foglalkozásokon biztosítható. A tehetséges tanulók fejlesztéséhez nagyban hozzájárul a különböző pályázatokon való részvétel, a pályázatra felkészítő személyes foglalkozások.

Célunk a tehetségnevelés terén:

- A tehetséges tanulóknak olyan készségeket és stratégiákat kell kialakítanunk, amelyek révén képesek lesznek olyan személyekké válni, akik önállóan, kreatívan és önmaguk megelégedésére keresik az ismereteket.
- A tehetséges gyerekeknek, támogatásunkkal, ki kell alakítaniuk magukban, hogy a tanulás öröm és izgalom, amely átsegíti őket a rutinton, a munkán, ami szükségszerűen velejárója a tanulásnak.
- A tehetséges gyermekeket segítenünk kell abban, hogy felismerjék, milyen speciális felelősséget ruház rájuk a tehetségük.
- Ösztönöznünk kell őket, hogy tiszteljék a többi gyermeket, képességeiktől függetlenül.

Feladataink a tehetségnevelés megvalósításában:

- Pedagógusaink legyenek innovatívak, képzetek, a problémamegoldásra érzékenyek!
- A tehetség definiálása, annak felismerése, fejlesztése, gondozása a szülők orientációjával egy időben.
- A széles tevékenységrepertoár lehetőségeivel az önálló, a tanuló maga által szervezett tanulásának biztosítása.

- Hatékony tanulási stratégia megtanítása.
- Tapasztalatszerzéssel bátorítás az elmélkedésre, töprengésre, kérdések megfogalmazására.
- Kooperatív technikák alkalmazásával együttműködés kialakítása másokkal.
- Bátorítás, támogatás a tanulói vezető szerep elfogadásában.
- Keressük és biztosítjuk az alkalmakat arra, hogy a tanítási órán, a szakkörökben és az egyéni foglalkozásokon felismert, fejlesztett tehetséges gyerekek megmérettessenek.
- A szakkörök, egyéni foglalkozások biztosítják a tehetséges gyerekek nevelését, fejlesztését.
- A tehetségnevelő programok személyi, tárgyi, szervezeti, versenyeztetési és finanszírozási feltételeinek megteremtése.

Iskolánk nevelőtestülete minden tanév elején javaslatot tesz – a konkrét igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével –, a tehetséggondozó foglalkozások számára, a tantárgyi és levelező versenyekre, amelyekre felkészítjük tanulóinkat, a pályázatokra, amelyekre jelentkeznek tanulóink.

g) **Képesség-kibontakoztató felkészítés**

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak –, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretei között a tanulók

- egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

h) **Iskolai sportkör** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

i) **Szakkörök** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek,

technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A kötelező órákon kívüli képzések fontos helyet foglalnak el az iskolában. Átgondolt rendszerének alapelvei a következők:

- a tanórai ismeretek kitágításával fontos szerepet látnak el,
- az ismeretbővítés mellett tehetséggondozó szerepük hangsúlyozott.

Feladatuk:

- önművelésre, önálló kutatómunkára nevelés

Céljuk:

- a szakkör jellegétől függően más és más ismeretbővítés mellett közösségformáló szerepet is betöltenek.

A szakkörvezető irányító szerepe a tagság életkori sajátosságának megfelelően alakul. A szakkörök indítására – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével-, minden tanév elején az iskola nevelőtestülete javaslatot tesz. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Legmegfelelőbb létszám: 10-15 tanuló.

A szakkörök a tanév elején jóváhagyott munkaterv alapján működnek.

Szakköreink egy része tantárgyakhoz kapcsolódik, a tananyaghoz képest az érdeklődő tanulóknak többlet ismeretet nyújt, fejleszti gondolkodásukat és problémamegoldó képességüket.

A szakköreink másik része segíti a helyes életmód kialakítását, a kultúra, a művészetek és a hagyományok ápolására, művelésére ad lehetőséget.

Céljuk tehát más és más, de minden esetben a tanulókkal való közvetlenebb kapcsolat kialakítását is segítik. A szakkörre a jelentkezés önkéntes, de jelentkezés után egy tanévre a részvétel kötelező.

A tanulók munkáját a szakkörön belül értékeljük félévkor és év végén a szakköri naplóban.

- j) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók:** A tehetséges tanulók megmérettetését, fejlődését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- k) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok)** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik, egy-egy témakör köré csoportosítva, a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek

azok a témnapok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

- l) **Osztálykirándulások** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros osztálykirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.
- m) **Tanulmányi kirándulások** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Csak abban az esetben lehet tanulmányi kirándulást szervezni, ha azon az osztályközösségnek több mint a fele részt vesz. Az itthon maradók iskolai tanórákon tartózkodnak. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- n) **Erdei iskolák, táborozások:** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünetekben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- o) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár –, önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- p) **Szabadidős foglalkozások:** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat

szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klub-délutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- q) **Iskolai könyvtár:** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

A könyvtárban

- csoportos és egyéni kutatómunkát végeznek a tanulók,
- könyvet lehet kölcsönözni.

- r) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata**
A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után, lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- s) **Hit- és vallásoktatás** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusok alapvető feladatai

A magasabb jogszabályokban, a Pedagógiai Programban, a Szervezeti- és Működési Szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.

Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.

Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.

Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.

A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.

Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.

Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.

A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.

A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.

Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.

A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.

A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).

Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.

A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.

Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.

A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.

A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.

A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.

Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.

Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.

A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése.

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásának jelzése szakember felé, illetve segítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.

Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).

Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).

Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.

A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése. Segítés az iskolai diákönkormányzat programjainak szervezésében, részvétel a programokon.

Segítés az iskolai szintű kirándulások, táborok szervezésében, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

Pontos órakezdés. A munkaköri köteleességek teljesítése.

Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az órák előtti és az óráközi szünetekben.

Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása. Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzéseken való részvétel, önképzés.

A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
Az iskolai alapítvány működésének segítése.
Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, megvalósítása (innováció).
Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.

Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.

Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.

Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.

Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

Az iskola képviselete

A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.

Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.

Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.

Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.

A település rendezvényein, eseményein való részvétel.

A vezetői feladatok ellátása

Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.

Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.

A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal.

A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása. Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.

Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.

Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

Az intézményen belül folyó munka eredményeinek feltárásához, nyomon követéséhez, folyamatos javításához szükség van a belső ellenőrzés megszervezésére.

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, ill. a tevékenységek által elért eredményekről. Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket hozzunk, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak.

A pedagógiai munka éves ellenőrzési terve a mindenkori éves munkatervben található.

A nevelő-oktató munka mérési rendszere

A mérés a tanulóink által nyújtott teljesítmények kimutatására szolgál.

Mérést végző	Tantárgy	Téma	Évfolyam	Mérés ideje	Módszer, eszköz típus
Osztálytanító, fejlesztő pedagógus		Tanuláshoz szükséges képességek	1.	Szeptember	Diagnosztizáló
Osztálytanító	Magyar	Olvasás, szövegértés, hangos olvasás, írás, helyesírás	2-3-4.	Tanév elején	Feladatlapok
Osztálytanító Munkaköz.vez	Magyar	Olvasás, szövegértés, hangos olvasás, írás, helyesírás	1-2-3.	Tanév végén	Tantárgyi mérőlapok
Osztálytanító Munkaköz.vez. igh. szaktanár	Magyar	Olvasás, szövegértés, hangos olvasás, helyesírás, nyelvtani ismeretek, szövegalkotás	4.	Tanév végén	Tantárgyi mérőlapok
Osztálytanító	Matematika	Matematikai gondolkodás, számolási készség	2-3-4.	Tanév elején	Diagnosztizáló
Osztálytanító	Matematika	Számolási kés-	1.	Tanév vé-	Tantárgyi mérőlapok

		zség		gén	
Osztálytanító Munkaköz.vez	Matematika	Matematikai gondolkodás, számolási képesség	2-3.	Tanév vé- gén	Tantárgyi mérőlapok
Osztálytanító Munkaköz.vez. igh. szaktanár	Matematika	Matematikai gondolkodás, számolási képesség	4.	Tanév vé- gén	Tantárgyi mérőlapok
Szaktanárok	Magyar	Szófaji és mondattani ismeretek, helyesírás, hangos olvasás, szövegértés	5-7.	Tanév ele- jén	Diagnosztizáló
Szaktanárok Munkaköz.vez.	Magyar	Szövegértés, helyesírás	5-7.	Tanév vé- gén	Tantárgyi mérőlapok
Szaktanárok	Matematika	Alapműveletek természetes számokkal, egyszerű szöveges feladatok	5-6.	Tanév ele- jén	Diagnosztizáló
Szaktanárok Munkaköz.vez.	Matematika	Alapműveletek természetes számokkal, törtekkel, mértékegységek, kerület-, terület- számítás, szöveges feladatok	5-6.	Tanév vé- gén	Tantárgyi mérőlapok
Szaktanár, osztálytanító	Testnevelés	Fizikai és motorikus képességek	1-8.	Tavasszal	Teljesítményteszt
Osztályfőnök Igh.	Matematika magyar	OKÉV	6-8.	Május	Kompetencia- mérés
Osztályfőnök	Osztályfőnöki	Szociometriai felmérés	5-8.	Tanév ele- jén	Kérdőív

A felsoroltakon túl, a felmerülő problémák függvényében esetenkénti méréseket végzünk. (Pl. neveltségi szintmérés).

Értékelésünk során az elért eredményeinket összevetjük a kitűzött céljainkkal. E folyamat során szem előtt kell tartanunk, hogy az értékelés legyen szakszerű, ösztönző hatású, személyre szóló, folyamatos és kiszámítható, nyilvános.

Az értékelés a következő területekre terjed ki:

- A pedagógiai program, helyi tanterv megvalósulását a nevelőtestület kétévente értékeli.
- Tanulói teljesítmények vizsgálatát, értékelését az igazgató, igazgatóhelyettes, szaktanárok, osztálytanítók, munkaközösség vezetők folyamatosan végzik.
- A nevelő és oktató munka feltételeinek alakulását az iskola vezetése folyamatosan figyelemmel kíséri.
- Vezetői munka értékelése, kétévente klímateszttel.
- Értékelésünk során a tanulók eredményeit elsősorban a tantervi követelményekhez hasonlítjuk, figyelembe véve tanulóink képességeit.

Az iskola értékelési rendszere

Az egymás megértésére, elfogadására, megbecsülésére nevelés tantestületünk egyik fő alapelve.

A másik fél munkájának elfogadása és tisztelete kell, hogy vezérelje tanárainkat és tanítványainkat!

A jó hangulatú, eredményes oktatás- nevelés egyik feltétele az értékelési rendszerünk egységesítése, annak céltudatos végrehajtása.

A tanulás folyamata és értékelése

Ahhoz, hogy értékelni tudjuk tanulóinkat, ki kellett dolgozni a cél és feladat-rendszerünket, és ehhez meghatározni a követelményrendszert, ismeret, jártasság és készség szintjén, hangsúlyozva a minimum és optimum feltételeket. (Ezek részletesen a helyi tanterv tantárgyi kidolgozásánál jelennek meg.)

Értékelésünk legyen:

- folyamatos: megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű,
- sokoldalú: méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást;
- feladat-meghatározó, változatos: vegye figyelembe az életkori sajátosságokat, a személyiségtípusokat,
- következetes.

Szemlélet és gyakorlat egysége

A sokoldalú fejlesztés igénye szükségszerűvé teszi, hogy a tanulók iskolai és iskolához kapcsolódó tevékenysége is sokoldalú legyen. Az értékelésünk nem szorítkozik csupán az ismeretek, készségek osztályozására, folyamatosan értékelnünk kell a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.

Az ellenőrzéshez, értékeléshez megfelelő légkört kell biztosítani. A tanulók érezzék, hogy az ellenőrzés természetes kísérője a tanulásnak. Értsék és érezzék, hogy az ellenőrzés - és vele együtt az értékelés- arra szolgál, hogy megfelelő ütemben, irányban haladjanak a tanulásban.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

1. Az osztályfőnök feladatai

- Az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges testi és lelki fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülőket a gyermekvédelmi felelőshöz vagy a gyermekjóléti szolgálathoz irányítja.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadóórákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.

- Az osztály tanulóinál segíti a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A Házi rendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a Mulasztási naplót, a mulasztásokat az Osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és az ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartatja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az Osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Megnyitja és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.

- Tanév elején kitölti, illetve kitölteti a tanulók Tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi a Tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadóórák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán

- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma

- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicséretetek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamisméltésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
  - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
  - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
  - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
  - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési- és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).

- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A Házi rend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakerdező.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja életkori jellemzők szerinti mélységben.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, az éves munkatervben meghatározott környezetvédelmi jeles nappalról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, Házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinállok.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Az önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen? A testmozgás fontossága, életvezetési tanácsok. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. A szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. A testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Az öltözködés kultúrája. A szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartatása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Az egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb és nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magatartási szokásait! Ismerje meg a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje meg a gyalogos és a tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. A testmozgás fontossága, életvezetési tanácsok. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiéna. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. A telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. A környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés A kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. A testmozgás fontossága, életvezetési tanácsok. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. A képesség és a teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejtteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: felsorolni a képességek fő jellemzőit, felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát, megadni saját képességeik szintjeit, azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Tudják felismerni a munkahelyi ártalmakat, megmagyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét, értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat, azonosítani az érdeklődési területeket, és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban, bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait, különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. A társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagáról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, éni-ideál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akarat, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, máságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet („Jót, s jót!”). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Az életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi- lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: felsorolni a képességek fő jellemzőit, felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát, megadni saját képességeik szintjeit, azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben, felismerni a munkahelyi ártalmakat, megmagyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás-leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni, testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani,

elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Az érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: azonosítani az érdeklődési területeket, és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban, bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Családi élet** Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezése.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell!
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés

- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illemtana
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtana
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód, rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerése
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia

- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- A családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- A szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

1. Az iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása részben a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik, részben önálló csoportban.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján, terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
  - az Irányelvek figyelembevételével készített ismeretek mélységében differenciált helyi tantervek,
  - a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
  - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
  - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
  - képességfejlesztő játékok, eszközök,
  - számítógépek fejlesztő programokkal.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a tanulószoba;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (alapítványi, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

Cél:

A szülők, tanulók, pedagógusok együttműködésében (az IPR működtetése során) a tanulóra ható nevelő hatások erősítsék egymást, a tanárok erőfeszítése hatékony és hatásos legyen.

Nevelési alapelvek:

- Szeretet: elfogadás a kudarcok és hibák ellenére (a viselkedést, és ne a személyt bíráljuk, értékeljük).
- Kommunikáció: inkább hallgassuk meg a gyereket, figyeljünk rá, mi kevesebbet beszéljünk.
- Bizalom: üzenet – megbízhat bennünk, mi is bízhatunk benne.
- Elfogadás: Különleges vagy! Fontos vagy!
- Fegyelmzés: Tanítsuk meg önfegyelemre, szabjunk értelmes és állandó (szerződés) határokat.

Tevékenységek:

- a tanulócsoportha koncentráló tanári együttműködés lehetőségeinek feltárása, tervezése, kialakítása;
- az osztályban tanítók lehetőségeinek kidolgozása a tapasztalatcserére, közös tervezésre, problémamegoldásra;
- közösen dolgozni a nevelés érdemi feladatain;
- az adott gyermekről minél sokoldalúbb információ gyűjtése a gyermek egyéni fejlesztésének biztosítása érdekében;
- képesség-kibontakoztató felkészítés;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI

Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
  - az igazgatóság ülései,
  - az iskolavezetőség ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések.
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a nevelői helyiségekben elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
6. az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatósághoz, az iskolavezetőséghez. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközösségi vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével, illetve az iskolai szülői munkaközösséggel.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat, különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - az iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - az iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok, tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a

munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

Az iskolai szülői munkaközösség és az iskola közösségeinek együttműködése

1. Az iskolai szülői munkaközösség az iskola közösségeivel az iskolai szülői munkaközösség teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
2. Az iskolai szülői munkaközösség tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 1 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltet az iskolai szülői munkaközösség tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltet kérdéseit, véleményét, javaslatait az iskolai szülői munkaközösséghez továbbítani.
3. Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább 1 alkalommal – köteles tájékoztatni az iskolai szülői munkaközösséget.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a Tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolai szülői munkaközösséghez fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal, illetve az iskolai szülői munkaközösséggel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlati rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselően túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - a tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
  - a sportélet;
  - a túrák, kirándulások szervezése;
  - a kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola Szervezeti- és Működési Szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezései elfogadása előtt,
  - a Házi rend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
9. Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

Munkánk során a szülői ház és az iskola közötti harmonikus kapcsolat kiépítésére törekszünk, ezért minden iskolába kerülő gyerek esetében kívánatos, hogy a gyermeket fogadó nevelő tájékozódjon a szülőnek az iskolával szemben támasztott elvárásáról. A tájékozódás elsődleges célja, hogy a pedagógusok az iskolába kerülés pillanatától partneri kapcsolatot építsenek ki a gyermekek szüleivel, ezzel nyerve meg őket az iskolában folyó munkának.

Az iskola a továbbiakban feladatának tekinti a szülői elégedettség-mérést évente a 4. és 8. évfolyamon, négyévente minden évfolyamon az alábbi területekről kapott információk alapján:

- a tanulók tanulmányi eredménye,
- a továbbtanulásra való felkészítés,
- a pedagógusok és a szülői ház együttműködése,
- tanórán kívüli foglalkozások, közösségépítő programok,
- az iskolában alkalmazott nevelési, oktatási módszerek,
- egyenlő bánásmód elve.

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer az iskolai szintű szülői értekezleten,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat javasoljuk:
  - együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
  - a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
  - a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
  - aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
  - nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
  - véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
  - szponzori, szervezői segítségnyújtást.
3. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
  - a) **Egyéni megbeszélések**
Feladata: a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
  - b) **Családlátogatás**
Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
  - c) **Szülői értekezlet**
Feladata:
    - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
    - a szülők tájékoztatása
      - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
      - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
      - a helyi tanterv követelményeiről,
      - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
      - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
      - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
      - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
      - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatóságához
  - d) **Fogadóóra**

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

- Az otthoni tanulás,
- a szabadidő helyes eltöltése,
- az egészséges életmódra nevelés,
- a tehetséggondozás,
- a továbbtanulás stb.

e) Nyílt tanítási nap

Feladata: hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

f) Iskolai honlap

Feladata: hogy a szülők, a tanulók és minden érdeklődő betekintést nyerjen iskolánk nevelő és oktató munkájába, szellemiségébe.

4. A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
5. A szülők és a tanulók a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolai szülői munkaközösséghez fordulhatnak.
6. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az intézményi tanáccsal, illetve az iskolai szülői munkaközösséggel.
7. A szülők és más érdeklődők az iskola Pedagógiai Programjáról, Szervezeti- és Működési Szabályzatáról, illetve Házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőtől az iskolai munkatervben meghatározott fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
8. Az iskola Pedagógiai Programjának, Szervezeti- és Működési Szabályzatának és Házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

AZ ISKOLA VEZETÉSÉNEK ÉS KÖZÖSSÉGEINEK KÜLSŐ KAPCSOLATAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSE ISKOLÁN KÍVÜLI INTÉZMÉNYEKKEL

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
  - Az intézmény fenntartójával: **Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Aszódi Tankerület 2170 Aszód Kossuth Lajos út 59.**
  - Az intézmény működtetőjével: **Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Aszódi Tankerület 2170 Aszód Kossuth Lajos út 59.**
  - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivattal: **Tura Város Önkormányzata 2194 Tura, Petőfi tér 1.**
  - A területileg illetékes nevelési tanácsadóval: **Aszódi Kistérség Egységes Pedagógiai Szakszolgálat 2170 Aszód, Falujárók útja 5.**
    - A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola, rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
  - Az iskolát támogató **Turai Tanulókért Alapítvány 2194 Tura, Hevesy György u. 1.** kuratóriumával.
  - Az alábbi közművelődési intézménnyel: **Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók Béla tér 3.**
  - Az alábbi társadalmi egyesületekkel: **Szép Turáért Egyesület 2194 Tura, Bartók Béla tér 3.**
Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2194 Tura, Puskin tér 26.
Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2194 Tura, Puskin tér 26.
Tura Biztonságáért 2002 Polgárőr Egyesület 2194 Tura, Kossuth L. út 163.
  -
  - Az alábbi gyermek- illetve ifjúsági szervezettel: **Kistérségi Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálat 2194 Tura, Puskin tér 26.**
  - Az alábbi nevelési és oktatási intézményekkel: **Kastélykerti Óvoda 2194 Tura, Kossuth Lajos út 36.**
Többsincs Óvoda és Bölcsőde 2194 Tura, Dózsa György utca 2.
Podmaniczky Alapfokú Művészeti Iskola 2170 Aszód, Kossuth L. út 72.
Mikrofon Alapfokú Művészeti Zeneiskola 2115 Vácszentlászló, Zsámboki út 7.
  - Az alábbi egyház helyi közösségével: **Római Katolikus Egyház 2194 Tura, Köztársaság u. 1.**

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot

tartó nevelőket az iskola éves munkaterve, illetve az iskola SZMSZ-e rögzíti.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, valamint az iskolafogászat illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgatóhelyettes a felelős.
4. A tanulók veszélyeztettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.
5. Az iskola helyiségeit, épületét - az igazgatóság döntése alapján-, térítésmentesen használhatják az alábbi törvényesen bejegyzett gyermek,- illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

1. Iskolánkban az alábbi, tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozóvizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga.
2. Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
  - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tett eleget,
  - a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet,
  - a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról - neki fel nem róható okból - elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásában szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
  - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit a kerettantervek ismeretében kell részletesen kidolgozni.

8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

9.

a) Javítóvizsga:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
<i>FELSŐ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

b) Osztályozóvizsga:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		

<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
<i>FELSŐ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg –, az Alapító Okiratunknak megfelelően, minden jelentkező, tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
  - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
  - a szülő személyi igazolványát;
  - a gyermek lakcímkártyáját;
  - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
  - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
  - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
  - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
  - a szülő személyi igazolványát;
  - a gyermek lakcímkártyáját;
  - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő, körzeten kívüli tanuló, előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyetesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a Házirend tartalmazza.

9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A

Hevesy György Általános Iskola

Helyi tanterve

Óraszámok az alsó tagozaton 2013-2014. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	1. évfolyam 2013-2014.	2. évfolyam 2014-2015.	3. évfolyam 2015-2016.	4. évfolyam 2016-2017.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	6,5
Idegen nyelvek				3
Matematika	5	5	5	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	2	1,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki			1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3

Rendelkezésre álló órakeret	25	24	25	27
------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

**Szabadon tervezhető
órák eloszlása:**

1.-2. osztály:	magyar	1 óra
	matematika	1 óra
3. osztály:	magyar	1 óra
	matematika	1 óra
	környezetismeret	1 óra
4. osztály	magyar	0,5 óra
	matematika	1 óra
	idegen nyelv	1 óra
	környezetismeret	0,5 óra

Óraszámok a felső tagozaton 2013-2014. tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak	5. évfolyam 2013-2014.	6. évfolyam 2014-2015.	7. évfolyam 2015-2016.	8. évfolyam 2016-2017.
Magyar nyelv és irodalom	A/B 5/4	A/B 5/4	4	4,5
Idegen nyelvek	A/B 3/4	A/B 3/4	3	3
Matematika	4	4	4	3,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi- és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2,5		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1,5
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1

Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1,5	1,5	1,5
Informatika	1	1	1,5	1,5
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Szabadon tervezhető órák eloszlása:		/hét	
5. osztály:	magyar	1 óra	A óraterv szerint
	idegen nyelv	1 óra	B óraterv szerint
	informatika	1 óra	
6. osztály:	magyar	1 óra	A óraterv szerint
	idegen nyelv	1 óra	B óraterv szerint
	matematika	1 óra	
	természetismeret	0,5 óra	
	rajz	0,5 óra	

7. osztály:	magyar	1 óra
	matematika	1 óra
	informatika	0,5 óra
	rajz	0,5 óra
8. osztály	magyar	0,5 óra
	matematika	0,5 óra
	informatika	0,5 óra
	rajz	0,5 óra
	biológia	0,5 óra
	technika	0,5 óra

SNI óraszámok

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi- és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2	2	4	4
Földrajz	-	1	1	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A szabadon tervezhető órákat a rehabilitációra fordítjuk.

A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl egyes tantárgyaknál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van (pl. testnevelés, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat stb.).
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve egyes szaktanárok határozzák meg az iskola Helyi tanterve alapján.
4. A következő tanévre szóló, kötelezően használt tanulói taneszközök listáját – igazodva a megrendelési határidőkhöz –, az iskola megküldi a szülői munkaközösségnek. A megrendelés visszajelzés után történik.
5. A nyomtatott taneszközök beszerzése az iskola, az egyéni taneszközök beszerzése a szülők kötelezettsége a tanév kezdetére (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.).
6. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - A taneszközök segítségével legyen teljesíthető a Helyi tanterv követelményrendszere.
  - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
  - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz alkalmazását a Pedagógiai Program és a Helyi tanterv teljesítésének elemző felülvizsgálata során, munkaközösségi döntés nyomán, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
  - A tartalmi követelményeknek megfelelő tankönyvek közül az olcsóbbat kell választani.
7. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból elsőtől a negyedik évfolyamig, a tanév végén a tanulók- a követelmények teljesítéséről - átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyítást tesznek.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában is. A témazáró dolgozaton kívül sor kerülhet szóbeli és írásbeli számonkérésre is, de minden tanulónak egy évben legalább egyszer kell felelnie szóban is:
  - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva.(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola Helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
  - Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
  - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

8. Értékelés az alsó tagozaton:

Az értékelési rendszer a Pedagógiai Programunk értékrendjére épül, a Helyi tantervvel összhangban.

Az ellenőrzés és értékelés alapelvei: folyamatosság, rendszeresség, korrektség, igényesség, az objektivitás és empátia egészséges aránya, a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve, amelyhez a tanuló tanára vezetésével, irányításával hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák kijavítására.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze, és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az értékelés során szerzett információk, visszajelzések alapvetően:

- segítik a tanulást,
- minősítik valamely szakaszának eredményességét,
- alapot adnak a további fejlesztésekhez.

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Az értékelés fő funkciója nem a gyerekek osztályozása, hanem állapotuk leírása, annak érdekében, hogy megtudjuk, hol és milyen pedagógiai beavatkozás volna a leghatékonyabb személyiségük egészének kibontakoztatása és teljesítményeik optimalizálása érdekében.

A szöveges értékelés feladata az, hogy a gyermek személyiségében olyan hatást érjen el, hogy általa egy pozitív folyamat induljon meg, amely a tanulási motivációját fokozza. Így csökkenthető, illetve elkerülhető a teljesítményszorongás, pozitívan befolyásolhatja a pedagógus – gyerek – szülő viszonyt.

Az írásbeli értékelés egyénre szabott fejlődési állapotjelentés, helyzetelemzés.

A követelmények teljesítési szintjei alapján történik a korrekció és a továbbhaladáshoz szükséges anyagok kijelölése.

Az értékelés a különböző színvonalú teljesítmények fejlesztésének legjobb lehetőségeit szolgálja.

A folyamatos ellenőrzés és értékelés pedagógiai célját csak akkor éri el, ha igazságos, tárgyilagos és nem utolsó sorban jóindulatú.

A legfontosabb a tanuláshoz való pozitív attitűd kialakítása, hogy a tanulók megtanuljanak, és szeressenek tanulni, a tanulás életük részévé, szívesen végzett tevékenységgé válják.

A szöveges értékelés célja az, hogy a szülők pontosabb képet kapjanak gyermekük képességeinek és készségeinek fejlődéséről, támpontot adjon a gyerekekkel történő foglalkozáshoz.

Az értékelés módjai:

A gyermek füzetébe, könyveibe:

pontok, csillagok, nyomdák, matricák, rövid, egy-egy mondatos dicséret, buzdítás, a teljesítmény százalékos értékelése.

Az írásbeli, dokumentált értékelést folyamatosan kiegészíti a szóbeli értékelés, amelyet minden órán alkalmazunk. A gyermek azonnal visszacsatolást kap munkájáról.

Tájékoztató füzetbe, bizonyítványba:

félévkor és év végén szöveges értékelés.

A 2. évfolyam első félévében írásbeli szöveggel, pontértékkel, százalékkal és érdemjeggyel is minősíthetünk, félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A második félévtől minden tantárgyból érdemjeggyel minősítünk, és tanév végén osztályzattal értékelünk.

A szöveges értékelés az iskola első évfolyama és második évfolyam első félévében azonos formai követelmények szerint készül. A szöveges értékelési mintát az I. számú függelék tartalmazza.

A 3-4. évfolyamon év közben, valamint félévkor és év végén minden tantárgyból osztályzattal minősítünk.

Az osztályzatok, érdemjegyek meghatározására az 5 fokozatú skálát alkalmazzuk, a százalékok érdemjegyre történő átváltásának módja a 10-es pontban található.

9. Értékelés a felső tagozaton:

Az 5-8. évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. Ezen évfolyamokon a tanuló osztályzatát félévkor az adott félév, év végén pedig az egész év során szerzett érdemjegyek, valamint az év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

10. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**

Értékelés osztályzattal:

- **Kitűnő (5):** jeles, tantárgyi dicsérettel. Az adott tantárgyból csak ötös érdemjegye van.
- **Jeles (5):** ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz a tanuló, ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindazt alkalmazni is képes. Szóban és írásban szabatosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is visszaadja a szabályt, az összefüggéseket.

- **Jó (4):** ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak, kisebb hibákat vét.
- **Közepes (3):** ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz. Nevelői segítségre, javításra, kiegészítésre szorul többször is. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, gyakorlati tevékenységében kissé bizonytalan, feleleteiben rövid mondatokat alkalmaz.
- **Elégséges (2):** ha a tantervi követelményeknek csak nevelői útbaigazításokkal, hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Csak egyszavas, vagy tömondatos válaszokat ad, gyakorlati tevékenysége bizonytalan, képtelen önálló feladatvégzésre.
- **Elégtelen (1):** ha a tantervi követelményeket nevelői útbaigazítással sem teljesíti. A minimum követelményeket nem tudja, gyakorlati tevékenysége segítségével is eredménytelen.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

- **Szóbeli:** az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése néhány mondatos önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli:** feladatlapok, tesztlapok, önálló írásbeli dolgozatok alapján.

Az írásbeli számonkérés formái:

- év eleji ismétlő dolgozat – nem lehet számonkérés. Célja: az év eleji ismétlés után a hiányosságok feltérképezése, majd pótlása.
- félévi felmérő
- év végi felmérő
- tájékozódó felmérő
- témazáró dolgozat
- röpdolgozat
- írásbeli felelet
- projektmunka
- képességek, készségek mérése:
  - iskolán belül
  - országos mérések

A mérések eredményeit mindig a lehető legteljesebben kielemezzük, hogy felhasználhassuk a további célok meghatározásához.

Gyakorlati

A gyakorlottság mérése azokban a tantárgyakban, illetve témakörökben, ahol a tanulóknak megfelelő lehetősége volt a gyakorlati ismeretek megszerzésére.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje és korlátai

- Az írásbeli beszámolás (félévi felmérő, év végi felmérő, tájékoztató felmérő, témazáró dolgozat) idejéről és témájáról a pedagógus előre tájékoztatja a tanulókat.
- Egy tanítási napon az osztályközösség legfeljebb kettő témazáró dolgozatot írhat, melynek időpontját a tanár 1 héttel előre közli a tanulókkal és ceruzával jelöli az osztálynaplóban.
- Hatodik órában témazáró íratása nem lehetséges (kivétel: a heti egy tanórás tantárgyak, illetve, ha az órarend más lehetőséget nem biztosít). A tanárnak minden dolgozatot két héten belül ki kell javítania.
- Ha egy tanuló a témazárót megelőző két vagy több óráról igazoltan hiányzott, nem kell értékelni a felmérőt. Pótlásáról és annak időpontjáról a szaktanár dönt, egyeztetve a tanulóval.

11. A tanulók mindennemű tevékenységét (teljesítményét) értékeljük, de nem minden esetben osztályozzuk. Az osztályzatokat viszont minden esetben, szóban is, konkrétan, tárgyszerűen, szöveges indoklással egészítjük ki.

12. Az értékeléssel a sokoldalúan fejlett személyiség gyarapodását segítjük elő. A tanuló tudja, értse, milyen teljesítményt nyújtott, mire képes, mik a hiányosságai, hogyan tudja ezeket megszüntetni.

13. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

14. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az Ellenőrző könyvön, Tájékoztató füzetben keresztül. A bejegyzéseket az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

15. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-30 %	elégtelen (1)
31-49 %	elégséges (2)
50-74 %	közepes (3)
75-89 %:	jó (4)
90-100 %:	jeles (5)

16. Magatartás

A tanulók magatartását első évfolyamon félévkor és év végén, valamint második évfolyamon félévkor szöveggel értékeljük.

A második évfolyamon év végén, valamint a magasabb évfolyamokon, a tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a *példás (5)*, *jó (4)*, *változó (3)*, *rossz (2)* érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A második évfolyam második felében, valamint a magasabb évfolyamokon, a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Ezt a Naplóba és a Tájékoztató füzetbe bejegyezi.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot a Tájékoztató füzetbe, illetve a Bizonyítványba be kell jegyezni.

	Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1.	Aktivitás, példamutatás	Igen magas fokú	Közepes	Gyenge	Negatív vagy romboló
2.	A közösségi célok érdekeinek figyelembe vétele	Igen	Ellene nem vét	Ingadozó	Szemben áll
3.	Munkában való részvétel	Élen jár	Aktívan részt vesz	Közömbös	Érdektelen
4.	Hatása a közösségre	Pozitív	Befolyást nem gyakorol	Nem árt	Negatív
5.	Törődés társaival	Gondos, segítőkész	Segítőkész	Ingadozó	Közömbös, gátló
6.	Házirend betartása	Betartja, arra másokat is ösztönöz	Betartja	Részben betartja	Sokat vét ellene
7.	Viselkedés, hangnem	Kifogástalan	Kívánnivalót hagy maga után	Udvariatlan, nyegle	Durva, goromba
8.	Fegyelmezettség	Nagyfokú	Megfelelő	Gyenge	Elégtelen

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a Házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;

- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
  - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
  - tisztelettudó;
  - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
  - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
  - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
  - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- a Házirendet betartja;
  - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeresen viselkedik;
  - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
  - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
  - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
  - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.
- az iskolai Házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
  - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
  - feladatait nem minden esetben teljesíti;
  - előfordul, hogy a társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
  - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
  - igazolatlanul mulasztott;
  - osztályfőnöki intője van.
- d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a Házirend előírásait sorozatosan megsérti;
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
  - a társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

17. Szorgalom

A tanulók szorgalmát első évfolyamon félévkor és év végén, valamint második évfolyamon félévkor szöveggel értékeljük.

A második évfolyamon év végén, valamint a magasabb évfolyamokon, a tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A második évfolyam második felében, valamint a magasabb évfolyamokon, a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Ezt a Naplóba és a Tájékoztató füzetbe bejegyzi.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot a Tájékoztató füzetbe, illetve a Bizonyítványba be kell jegyezni.

	Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1.	Tanulmányi munka	Igényes.	Figyelmes.	Ingadozó.	Hanyag.
2.	Munkavégzés	Kitartó, pontos, megbízható.	Rendszeres.	Rendszertelen.	Megbízhatatlan.
3.	Általános tantárgyi munkavégzés	Mindent elvégez.	Ösztönzésre dolgozik.	Sok segítséget igényel.	Feladatát nem végzi el.
4.	Többféle feladatot vállal-e?	Igen.	Keveset.	Ritkán.	Nem.
5.	Tanórán kívüli információk felhasználása	Igen sokszor, rendszeresen.	Előfordul.	Ritkán.	Egyáltalán nem.

21. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- igényli tudása bővítését, céltudatos és ésszerűen szervezi meg munkáját;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;

- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
  - taneszközei tiszták, rendezettek.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
  - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
  - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
  - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
  - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
  - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
  - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
  - feladatait többnyire nem végzi el;
  - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
  - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
  - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

22. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
  - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
  - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
  - vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
  - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.
- a) Az iskolai jutalmazás formái
- b) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
- szaktanári dicséret,
  - nevelői dicséret,
  - osztályfőnöki dicséret,
  - igazgatói dicséret,
  - nevelőtestületi dicséret.
- c) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért,

- példamutató magatartásért,
  - kiemelkedő szorgalomért,
  - közösségi munkáért,
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- d) Az egyes tanévek végén, a kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjuttalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- e)
- f) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- g) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- h) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

23. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a Házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben részesítjük.

24. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

25. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

26. A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „igazgatói figyelmeztetés” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;

- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

27. Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesül.

28. **Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai**

- Mind az írásbeli, mind a szóbeli házi feladatokat a gyermek életkori sajátosságaihoz, teljesítőképességéhez kell igazítani, hogy képes legyen segítség nélkül, vagy némi segítséggel maga megoldani. Így valóban elérheti igazi célját, a *készségfejlesztést*.
- Csak olyan feladatot adunk, amit önállóan vagy kevés segítséggel képes a gyermek megoldani.
- Differenciált házi feladatot adunk. Még az azonos korosztályba tartozó tanulóknál is figyelembe kell venni eltérő értelmi képességüket, munkatempójukat, pszichés terhelhetőségüket. Feladat adásánál legyünk különösen tekintettel a sajátos nevelési igényű tanulókra!
- Törekszünk arra, hogy a tanulók az otthoni felkészülésük során digitális alkalmazásokat is használjanak.

29. **A házi feladat formái:**

- írásbeli
- szóbeli
- kutatómunka
- gyűjtőmunka

30. **A tanulás támogatása**

- A házi feladat adásakor a feladat megbeszélése, értelmezése.
- Az órai munkára épülő feladatok adása.
- Differenciált feladatok adása, a gyengébbekkel közös megoldási terv készítése.
- Fogalmak tisztázása.
- Lényeges dolgok kiemelése a tankönyvben, szómagyarázat, vázlatkészítés, kifejezés, magyarázat.
- Gyűjtőmunka – adatgyűjtés: megmondani, hol találja a hozzátartozó kiegészítő anyagot.
- Vázlatkészítés fogalmazásban, a logikai kapcsolatok megbeszélése.

-
- Eszközök alkalmazásával tapasztalatszerzés, konkrét ismeretszerzés, szemléltetés.
  - Tanulási terv, javaslat – Tanulja meg beosztani az idejét!
  - Gyakorlás párokban – csoportban.
  - Egy feladat elvégzéséhez: időkeret.
  - Memóriafejlesztés.
  - Tevékenykedtetés, lehetőleg mindenhez tudjon a tanuló eszközt használni.
  - Állandó biztatás, dicséret, értékelés személyre szólóan óra végén is.
  - Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel a tanulmányi előrehaladás érdekében.
  - Világos feladat-meghatározás.
  - Életkornak megfelelő feladatok adása.
  - Motiválás szorgalmi feladatokkal, ösztönzés.
  - Segítség nyújtása a tanítási órán kívül (elektronikus formában).

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján
  - az iskola minden osztályban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
    - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
    - iskolai sportkörben való sportolással,
    - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: *Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére Szerkesztette: Andrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997.*)
2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.
3. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1.feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsütos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaskodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN (A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a

földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórátartásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40

4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSEL FOLYAMATOSAN (A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna- vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat.

Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli, szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52

4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

**4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FO-
LYAMATOSAN** (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-
állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok: 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek válszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli, szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

4. A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

<i>Elért összes pontszám</i>	<i>Minősítés</i>
0 – 11	igen gyenge
12 – 22	gyenge
23 – 33	elfogadható
34 – 43	közepes
43 – 52	jó
53 – 63	kiváló